

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

УКРАЇНСЬКІ
ПРАВОЗАХИСНІ
ІНІЦІАТИВИ

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

між представником Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи та
Громадською організацією «Українські правозахисні ініціативи»

Представник Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи Нікулін Віталій Андрійович, який діє на підставі Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», Положення про Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, затвердженого наказом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 14 жовтня 2022 року № 79.15/22 (зі змінами), Положення про представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, затвердженого наказом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 20 жовтня 2022 року № 84.15/22, з однієї сторони, та

Громадська організація «Українські правозахисні ініціативи» в особі **представника Темченко Олени Василівни**, який діє на підставі довіреності від 26 червня 2026 року, з іншої сторони, які надалі спільно іменуються «Сторонами», а кожна окремо – «Сторона»,

керуючись Загальною декларацією прав людини, Конвенцією про права дитини, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, іншими міжнародними договорами у сфері захисту прав людини, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, Конституцією України, Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», іншими нормативно-правовими актами, спрямованими на реалізацію та захист конституційних прав і свобод людини і громадянина,

визнаючи необхідність забезпечення гарантій державного захисту конституційних прав і свобод, а також підтримки осіб похилого віку, які перебувають у місцях несвободи,

виходячи із незворотності демократичного, соціального, правового розвитку України,

прагнучи забезпечити максимальну ефективність здійснюваних заходів щодо попередження катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання,

будучи впевненими, що захист людей від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання може бути посилений на основі заходів превентивного характеру, просвіти та законодавчих ініціатив,

усвідомлюючи гідність людини основою свободи, справедливості та загального миру,

керуючись принципом доцільності об'єднання зусиль для досягнення найкращих результатів,

уклали цей Меморандум про співпрацю (далі – Меморандум) та домовилися про таке:

1. МЕТА ТА ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Метою цього Меморандуму є об'єднання зусиль Сторін задля захисту прав та основоположних свобод людини і громадянина, сприяння дотриманню положень Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, а також попередження катувань людей з інвалідністю та осіб похилого віку у місцях несвободи сфери освіти, охорони здоров'я та соціальних послуг.

1.2. Меморандум необхідно розглядати як основу для розроблення подальших заходів, спрямованих на розвиток взаємодії і співпраці Сторін у межах повноважень, визначених Конституцією та законами України.

1.3. Меморандум є документом, на підставі якого Сторони мають здійснювати координацію своїх дій для досягнення мети, встановленої цим Меморандумом.

1.4. Сторони висловлюють готовність до здійснення взаємовигідної співпраці у визначених цим Меморандумом напрямках.

1.5. Сторони діють відповідно до цього Меморандуму, а також інших угод та/або договорів, які можуть бути укладені між ними.

1.6. Сторони мають намір забезпечувати одна одній всебічну підтримку для розвитку співпраці згідно з положенням цього Меморандуму та інформувати одна одну про заходи, спрямовані на його реалізацію.

1.7. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони можуть за взаємною згодою запрошувати до співпраці в межах узгоджених напрямів інші установи та організації незалежно від форм власності, фізичних осіб, громадські організації, створювати з ними тимчасові робочі групи тощо.

2. НАПРЯМИ СПІВПРАЦІ

2.1. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони домовляються про співпрацю за такими напрямками:

2.1.1. здійснення планових та позапланових моніторингових відвідувань, аналізу та обміну інформацією щодо поводження з людьми з інвалідністю та особами похилого віку в місцях несвободи, попередження катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання;

2.1.2. проведення навчальних заходів для громадських моніторів національного превентивного механізму з метою підвищення рівня їхньої обізнаності, професійної компетентності та практичних навичок, необхідних для підготовки і проведення моніторингових відвідувань місць несвободи сфери освіти, охорони здоров'я та соціальних послуг;

2.1.3. сприяння реалізації Стратегії реформування психоневрологічних та інших інтернатних закладів і деінституціоналізації догляду за повнолітніми особами з інвалідністю та особами похилого віку до 2034 року як системного

механізму забезпечення прав таких осіб та попередження катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання;

2.1.4. надання експертної, методичної та консультативної підтримки працівникам місць несвободи з питань забезпечення та реалізації прав людей з інвалідністю та осіб похилого віку, які перебувають у соціальних місцях несвободи;

2.1.5. сприяння впровадженню національних та міжнародних стандартів у сфері захисту прав людей з інвалідністю та осіб похилого віку, які перебувають у місцях несвободи сфери освіти, охорони здоров'я та соціальних послуг;

2.1.6. проведення спільних соціологічних досліджень та аналітичних оцінювань становища людей з інвалідністю та осіб похилого віку, які перебувають у місцях несвободи, з метою виявлення системних проблем у забезпеченні їхніх прав, визначення причин таких проблем і підготовки обґрунтованих пропозицій щодо їх усунення та недопущення їх повторного виникнення;

2.1.7. підготовка та поширення інформаційних, методичних і просвітницьких матеріалів щодо прав людей з інвалідністю та осіб похилого віку, які перебувають у місцях несвободи, та механізмів захисту їх прав;

2.1.8. інші узгоджені напрями співпраці, які відповідають меті цього Меморандуму.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ СПІВПРАЦІ

3.1. З метою реалізації цього Меморандуму Сторони в межах наявних ресурсів:

3.1.1. визначають контактних осіб для проведення консультацій і розроблення пропозицій щодо реалізації завдань, визначених цим Меморандумом;

3.1.2. розробляють і затверджують плани проведення спільних дій, що необхідні для реалізації цього Меморандуму;

3.1.3. здійснюють обмін відповідною інформацією в межах своєї компетенції, виходячи зі спільної ініціативи або за запитом однієї зі Сторін;

3.1.4. беруть на себе зобов'язання зберігати конфіденційність інформації та не розголошувати персональні дані, що стали відомі у зв'язку з реалізацією цього Меморандуму, відповідно до вимог законодавства;

3.1.5. використовують будь-які інші форми співпраці, що попередньо узгоджені Сторонами.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Цей Меморандум набирає чинності з дня його підписання Сторонами та укладається строком на один рік.

4.2. Після закінчення дії Меморандуму Сторони можуть обговорити продовження партнерства.

4.3. Будь-яка Сторона може припинити дію цього Меморандуму в будь-який час, письмово повідомивши про це іншу Сторону не пізніше ніж за один місяць.

4.4. У разі припинення дії цього Меморандуму заходи та проєкти, які було розпочато в рамках Меморандуму і не завершено протягом строку його дії, продовжуються і завершуються згідно з умовами, що були раніше погоджені Сторонами, за винятком випадків, коли завершити ці заходи неможливо.

4.5. Меморандум не тягне за собою будь-яких фінансових та/або майнових зобов'язань Сторін.

4.6. Будь-які зміни чи доповнення до цього Меморандуму вносяться тільки за письмовою згодою Сторін і стають його невід'ємною частиною.

4.7. Будь-які спірні питання щодо тлумачення або застосування положень цього Меморандуму вирішуються Сторонами шляхом проведення консультацій та досягнення взаємної згоди.

4.8. Сторони зобов'язуються не використовувати емблеми, офіційні печатки, логотипи, знаки розрізнення або інші ідентифікаційні відзнаки одна одної в публічних оголошеннях, рекламі, публікаціях чи інших інформаційних матеріалах без попереднього отримання письмового дозволу відповідної Сторони. Будь-які публікації в медіа, що стосуються цього Меморандуму здійснюються виключно за попередньою письмовою згодою обох Сторін.

4.9. Сторони зобов'язуються утримуватися від дій, які можуть заподіяти моральну, економічну чи будь-яку шкоду іншій Стороні.

4.10. Вся кореспонденція щодо виконання цього Меморандуму має надсилатись за такими адресами:

Представник Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи
01008, м. Київ, вул. Інститутська, буд. 21/8
hotline@ombudsman.gov.ua

Громадська організація «Українські правозахисні ініціативи»
03039, м. Київ, вул. Голосіївська, буд. 10, кв.5
uhri.ungo@gmail.com

Вчинено у місті Києві 01 липня 2026 року українською мовою у двох примірниках (по одному примірнику кожній зі Сторін), кожен із яких має однакову юридичну силу.

**Представник Уповноваженого з
прав людини в місцях несвободи**

**Представник Громадської організації
«Українські правозахисні ініціативи»**

Віталій НІКУЛІН

Олена ТЕМЧЕНКО